

Paula Salomäki, maisemasuunnittelija
ProAgria Häme/Maa- ja kotitalousnaiset
Mariankatu 8 A, 15110 LAHTI
p. 040 7152 975

Kymmenniemen rantapuuston käsittely maisema – ja luontoarvot huomioiden

Taustaa

Kymmenniemen tila (Rno 2:80) sijaitsee Mäntyharjulla Paasolan kylässä. 1940-luvulla alueelle rakennettu uittokämppä liittyy Pyhäkosken viereiseen uittokanavaan. Uiton loputtua Kallaveden – Pyhäkosken väylällä uittorakenteet purettiin vuosina 1985-1987. Alue on nykyisin UPM Metsän omistuksessa ja käytössä. Tilalle on suunniteltu ja toteutettu vanhan päärakennuksen perinteitä kunnioittava saneeraus vuoden 2011 loma-asuntomessuihin liittyen. Samalla on toteutettu niemen puuston ja rantakasvillisuuden harventaminen alueen luontoarvot huomioiden.

Rantapuuston käsittely

Kymmenniemi rajoittuu pohjois- ja länsiosastaan Pyhäkosken alueeseen, joka on osa Mäntyharjun reitin kosket –nimistä Natura 2000 –kohdetta. Reitin kosket muodostavat arvokkaan vesistöluonnon suojelukohteen tärkeinä lohikalojen kutualueena sekä linnuston talvehtimis- ja levähdysalueena. Eläimistön suojelu edellyttää varjostavan puuston ja muun rantakasvillisuuden säilyttämistä alueella. Natura-alueen rajaus tarkoittaa lähinnä vesialuetta.

1. raivausvaihe

Raivaukset aloitettiin marraskuun alussa 2010. Rakennusten ympäristöstä poistettiin huonokuntoisia vanhoja koivuja, joita olivat lahottaneet pakuri- ja taulakäävät. Lisäksi raivattiin tiheää aluskasvillisuutta lähinnä itärannalla, joka ei rajoitu Natura-alueeseen. Asuinrakennuksen edustalta poistettiin useita puita, jotta saatiin näkymä vesialueelle. Vanhoja komeita mäntyjä pyrittiin säilyttämään mahdollisimman paljon ja suojaamaan rakentamisvaiheen vaurioilta. Puuston harventamisessa otettiin huomioon myös asuinrakennuksen suojaaminen liialta auringonpaahteelta sekä näkyvyys järveltä niemelle. Itärannan tuntumassa säilytettiin muutamia sekapuuryhmiä, jotka antavat näkösuojaa rakennuksille ja piha-alueelle.

2. raivausvaihe

Tilan länsiosaan jätettiin luonnontilainen rantavyöhyke rantatörmän ja vesialueen väliselle alueelle, joka tarjoaa vesielioille tärkeää varjostusta sekä linnustolle pesä- ja suojavaikkeitä. Myös pohjoisosan väylän varsi jätettiin puustoisemmaksi. Raivauksen tavoitteena oli tällä alueella tervalepän säilyttäminen valtapuuna ja turvata tervalepän taimille kasvutilaa. Pohjoisosan ranta-alueilla säästettiin myös lahoppuustoa ja eri-ikäisiä järeitä lehtipuita (koivua, leppää, haapaa) lähialueilla esiintyvien valkoselkätikan ja pikkutikan vuoksi.

Jatkohoitotoimenpiteet

Ylispuuna kasvavaa koivua, mäntyä ja tervaleppää suositaan. Aluskasvillisuusvesakkoa pidetään kurissa toistuvien perkauksien avulla. Pohjois- ja länsiosassa rantavyöhykkeitä pidetään puustoisempina. Osa tästä alueesta jätetään luonnontilaiseksi, jotta turvataan alueen monimuotoisuus, varjostava vaikutus ja puuston uusiutuminen. Leppävaltaista aluetta käsitellään mosaiikkimaisesti, jolloin jätetään sekä nuorta että vanhaa puustoa sekä joukkoon lahoppuustoa. Näkymäyhteydet vesistöille säilytetään. Linnuston pesimäaikana ei suositella hoitotoimenpiteitä.

